

Van a Petöfi Irodalmi Múzeumnak egy kiadványsorozata, a *PIM Bibliográfiai Füzetei*, amelyet a kitűnő Botka Ferenc szerkeszt. Ebben a sorozatban jelent meg Gedényi Mihály Krúdy-bibliográfiája. Egy ilyen vállalkozás szakmai belügy, ha mégis megemlítem itt, azokra a gyűjtőkre való tekintettel teszem, akik számosan vannak, és Krúdy-műveket gyűjtenek. A rajongó gyűjtők azt is tudják, hogy számos bibliográfiai vállalkozás kísérelt már meg rendet tenni a labirintusban, de valamennyit meghaladják a Gedényi által szerkesztett bibliográfia arányai. Ez sem az a mindig csak vágyott teljesség, de a lehető megközelítése annak. Fogalmat alkothatunk Gedényi nyomán a Krúdy-életmű bőségéről. 86 regény, 2382 elbeszélés, 1780 cikk, publicisztikai írás, 30 színmű, jelenet, drámatörredék, 200, Krúdy neve alatt megjelent kötet, ennyi a „jelenlegi ismereteink” szerinti Krúdy-életmű, pedig szerzőnk nem élt Jókai-életkort.

Ebből a hatalmas anyagból már a kilencedik kötet jelent meg a

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓNÁL,

a Krúdy Gyula művei sorozatban. Barta András gondozásában. A *Szerenáda* című válogatott elbeszélések az 1912 és 1915 közt írt novellisztikából kerülnek vaskos kötetbe; a saját hangjára már rátalált író boldog alkotó idejét reprezentálják. *Az álombeli lovag*, a *Szindbád ifjúsága* és a *Szindbád utazásai* után és *A vörös postakocsi* sikere nyomán újabb elbeszélésfüzerek következnek. A *De Ronch kapitány esodátatos kalandjai*, az *Aranykéz utcai szép napok* és *Szindbád: A feltámadás* című novellaciklusok mellett még számos elbeszélés ugyanazon időből, 1912 és 1915 közti négy esztendőből, s valamennyi az „eltűnt időt” beszéli. Soha ilyen távolság a jelenvaló és a múlt között! Háborúra készül a világ, halálba csörtet vén Európa, mindent megfontolt az agg Ferenc Jóska, még egy esztendő, és csöstül hullik az ember a lövészárkokban, de 1913-ban megszületik Krúdy tollán az elbeszélés nagyanyja barátnéjáról, aki vénlány maradt, nagy kort ért, és mindig olyan előkelő volt, mint egy udvarhölgy. Hogyne lett volna előkelő Oroszlán

Margit, mikor nagyon hasonlított a megboldogult Erzsébet királynéhoz! Egyszer aztán majális volt Sóstón, s báli éjszakán megjelent négylovas hintáján a király, mint a mesében. Mintha álomban — tehetjük hozzá —, mert Oroszlán Margit vénlány maradt, mert a nagymama szalonjában kellő pillanatban szólal meg a zenélő óra, valcert játszik, „és egy kifli alakú asszonyság Klapka tábornok nevét” ejti ki száján.

Voltaképpen arról van szó, hogy Krúdy álomvilágában egymáshoz vannak rendelve az elmentett pólusok. A nagymama szalonjában Ferenc Jóska és Klapka tábornok együtt a bizonytalan áloidót érzékelteti. A zsarnokság és a forradalom ellentétében érzékelhető egy történelmi félszázad, ami már álom, vagy éppen halál, s a halálból csak Szindbád tud időnként visszasuhanani a titokzatos pesti éjszakába. — Így ítél Krúdy Gyula a jelenvalóról 1912 és 1915 között.